

Vzdělávání osob s hluchoslepotou

- Dle vyhlášky č. 147/2011 Sb. (která novelizuje vyhlášku č. 73/2005 Sb. O vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných) probíhá vzdělávání osob s hluchoslepotou v individuální integraci, skupinové integraci do běžných škol, ve speciálních školách a to: mateřských a základních školách pro hluchoslepe
- Vzdělávání probíhá
  - Podle stupně postižení v integraci v běžné škole
  - Skupinovou integrací v třídách zřízených pro žáky s hluchoslepotou
  - Ve speciálních školách pro žáky s hluchoslepotou
- Péči o hluchoslepe se dále věnují neziskové organizace
  - Občanské sdružení Záblesk
  - LORM
  - Organizace VIA
  - Klub přátel červenobílé hole
- Poradenství
  - SPC pro děti a mládež s hluchoslepotou ,ale také SPC pro postižení zraku, sluchu a vad řeči
- Školská zařízení v ČR
  - Dětský domov a Mateřská škola speciální Mládeže 1102, Beroun
  - Střední škola, Základní škola a Mateřská škola pro sluchové postižené – Kosmonautů 4, Olomouc
- Učitel musí při práci a plnění úkolů vždy dbát na individualitu, žáci většinou mají individuální plány na 1 rok, a krátkodobější na 2 měsíce

Ludíková dělí vzdělávání na tyto stupně:

Přípravný ročník

- Spoj mezi počáteční výchovou a dalším vzděláváním
- Hlavní úlohy
  - Osvojování a automatizace sebeobslužných a hygienických činností
  - Získávání základních návyků pro práci ve škole
  - Rozvoj kontaktních smyslů
  - Osvojování komunikativních dovedností, forma komunikace musí být zvolena dle individuálních potřeb žáka
  - Rozvoj vybraných komunikačních technik
  - Zlepšování tělesné kondice
  - Zlepšování dovedností v oblasti prostorové orientace a samostatného pohybu
  - Dovednosti nezbytné pro výuku trivie
- Učební plán
  - Český jazyk (čtení, psaní, smyslová výchova)
  - Matematika
  - Pracovní vyučování
  - Výtvarná výchova

- Tělesná výchova
- Individuální logopedická a tyflopédická péče

Nižší stupeň

- Navazuje na přípravný ročník
- Po absolvování by žák měl
  - mít vytvořen základ pro komunikační systém, kterým sděluje a získává informace, kterým navazuje kontakt s okolím
  - na základě pokynů být schopen vykonávat jednoduché činnosti, s občasným dohledem
  - písemné práce se vyhotovují podle závažnosti zrakového postižení v černopisu, nebo bodovém písmu
- učební plán
  - český jazyk
  - matematika
  - tělesná výchova
  - pracovní vyučování
  - výtvarnou výchovu
  - individuální logopedická a tyflopédická péče
- obsah předmětů se překrývá
- délka vyučovací hodiny je 45 minut, ale vyučující jej může upravovat dle individuálních potřeb žáka

Střední stupeň

- vybavení žáka vědomostmi, dovednostmi a návyky, aby se s ohledem na své postižení mohl zařadit do společnosti
- na konci tohoto stupně by měl
  - vytvořen vztah k sobě, ke svému nejbližšímu i širšímu okolí
  - být samostatný v hygieně a samoobsluze
  - jednoduché domácí práce, orientovat se v běžných aktivitách zvládnout jen s mírnou dopomocí
  - v oblasti samostatného pohybu zvládnout nejen známé prostředí, ale s dopomocí i cizí prostředí, k orientaci by měl využívat všechny techniky chůze s bílou holí
  - komunikační prostředek mu umožňuje nejen přijímat informace, ale také vyjádřit své potřeby
- učební plán
  - český jazyk
  - matematika
  - základy společenských věd (dějepis, občanská nauka)
  - základy přírodních věd (fyzika, chemie, dějepis, přírodopis)
  - tělesná výchova
  - pracovní vyučování
  - výtvarná výchova
  - individuální logopedická a tyflopédická péče

vyšší stupeň

- předměty jsou shodně se střeňím stupněm, pouze se přidává předmět znakový jazyk
- jeho zakončením je ukončena povinná školní docházka
- veškeré aktivity směřují k cíli, kterým je dosažení co nejvyššího stupně samostatnosti při zařazování se do každodenního života
- na tomto stupni se diferencují potřeby jednotlivých žáků, a proto se snaží učivo upravovat tak, aby žák mohl docílit co možná nejvyšší úrovně

Zdroje:

- LUDÍKOVÁ, Libuše. *Kombinované vady*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2005. ISBN 80-244-1154-7

Internetové zdroje:

- Vyhláška č. 73/2005 Sb., dostupná na:
<http://www.msmt.cz/dokumenty/vyhlaska-c-73-2005-sb-1>
- Občanské sdružení LORM, dostupné na:
<http://www.lorm.cz/cs/hluchoslepi/adresar-sluzeb.php>